

Til samme Samling er afgivet en fra Komiteen til Festligholdelse af Thronhjem Bys 900 Aars Jubilæum modtagen, i denne Anledning præget Bronzemedaille.

IX. Det akademiske Legat- og Stipendievæsen.

1. Tilkomne Legater ved Universitetet.

I det akademiske Aar 1896—97 er der tilkommet 2 nye Legater: »Grosserer og Tobaksfabrikant af Kjøbenhavn Israel Lichtinger og efterlevende Enke Sabine, født Levins Legat« og »Pastor Georg Evers' Legat.«

Fundatsen for *Grosserer og Tobaksfabrikant af Kjøbenhavn Israel Lichtinger og efterlevende Enke Sabine, født Levins Legat*«, der under 24de December 1896 ad mandatum er forsynet med kgl. Stadfæstelse, er saalydende:

Grosserer og Tobaksfabrikant af Kjøbenhavn Israel Lichtinger og efterlevende Enke Sabine, født Levins Legat for trængende Studerende, oprettet i Henhold til Testamente af 6te December 1887 og Ændringer vedtagne under Behandlingen af Legatstifternes Fællesbo.

§ 1.

Legatet, hvis Navn er: »Lichtingers Legat for trængende Studerende«, bestaar af 2000 — to Tusind — Kroner kontant, som forvaltes af Universitetskvæsturen efter de samme Regler som Universitetets øvrige Legatmidler.

§ 2.

Den aarlige Rente af Legatkapitalen anvendes med Halvdelen i Juni og Halvdelen i December Termin til Understøttelse for en eller flere ubemidlede Studerende, fødte her i Landet, helst af Almueklassen, uden Hensyn til Religionsbekjendelse.

Kjøbenhavn, den 8de November 1896.

Som Executores testamenti i Legatstifternes Fællesbo:

I. Glückstadt
Etatsraad, Bankdirektør.

G. Oppenhejm
Overretssagfører.

Fundatsen for »Pastor Georg Evers' Legat«, der under 27de Juli 1897 ad mandatum er forsynet med kgl. Stadfæstelse, er saalydende:

Vi Rektor og Professorer ved Kjøbenhavns Universitet gjøre vitterligt: I Henhold til et af den den 13de Marts 1897 ved Døden afgaaede 1ste Kateket ved Garnisons Kirke her i Staden Carl Georg Andreas Klewing Evers fremsat Ønske er der af hans Arvinger oprettet et Legat paa To Tusinde Kroner, hvis Renter skulle anvendes til Indkjøb af Bøger til trængende theologiske Studerende, fortrinsvis dem, der ere Sønner af Kateketer eller Kapellaner i Folkekirken.

I Overensstemmelse med Legatstifterens Ønske har Konsistorium affattet følgende Fundats:

§ 1.

Legatet, der benævnes »Pastor Georg Evers' Legat«, bestyres som en for sig bestaaende selvstændig Formue, men iøvrigt paa samme Maade som Universitetets øvrige Legatmidler.

§ 2.

Det aarlige Rentebeløb med Fradrag af Administrationsgebyr til Universitetet hæves i hver December Termin og bortgives til *een* Student. Legatet kan tildeles samme Student i 3 paa hinanden følgende Aar.

§ 3.

Legatet bortgives af det theologiske Fakultet, der af sin Midte vælger en Efor for Legatet, der sørger for Anskaffelsen af Bøgerne til Stipendiaten.

§ 4.

Under Forbehold af Regeringens Stadfæstelse kan Konsistorium, efter Indstilling fra det theologiske Fakultet, vedtage Tillæg til eller Ændringer i denne Fundats, dog saaledes at Legatets Navn og Hovedøjemedet for dets Bortgivelse ikke forandres.

Den 12te Juli 1897.

C. Henrik Scharling.

J. H. Deuntzer.

2. Forandringer i de fundatsmæssige Bestemmelser for enkelte Legater eller nærmere Regler for disse.

Estrups Legat.

Da det til Valkendorfs Kollegium knyttede Estrupske Legats Formue ved Oplæg var blevet forøget saaledes, at der kunde oprettes en ny Lod, vedtog Konsistorium under 9de Juni 1897, at der oprettedes en ny Lod, 30 Kr. halvaarlig, for Legatet.

3. Bevillinger eller Undtagelser fra de lov- eller fundatsmæssige Bestemmelser for Legaterne.

a. *Griis' Legat.*

Da der i Juni Termin 1897 kun indkom 2 kvalificerede Ansøgninger om 3 ledige Portioner af Legatet, bemyndigede Konsistorium under 30te Juni s. A. Eforen til at indbetale den 3die Portion til Oplæg og Forrentning for Legatet.

b. *J. L. Smiths Legat.*

I Henhold til Indstilling fra Eforen for J. L. Smiths Legat bifaldt Konsistorium under 9de September 1896, at Stud. theol. N. N., der oppebar

en Lod af bemeldte Legats Studenterstipendium, maatte opholde sig i sit Hjem i Sønderjylland i Maanederne September til November s. A.

— Under 30te Juni 1897 bifaldt Konsistorium, i Henhold til Eforens Indstilling, at Legatets Stipendium for Kandidater og Viderekomne maatte udbetales Dr. N. N., skjønt han uden Universitetets Tilladelse i en Del af Halvaaret December 1896—Juni 1897 havde foretaget en Rejse i Udlandet.

c. *Det Thottske Rejsestipendium.*

Da der ikke meldte sig kvalificerede Ansøgere til de i December Termin 1896 ledige 2de Lodder af det Thottske Rejsestipendium, bemyndigede Konsistorium under 9de s. M. Eforen til at indbetale de paagjældende Lodders Beløb til Oplæg og Forrentning for Legatet.

4. De med Universitetet forbundne Kollegier.

Valkendorfs Kollegium.

Da det af Valkendorfs Kollegium i Aarene 1865 og 1866 optagne Laan paa ialt 23200 Kr. af J. L. Smiths Legats Midler til Opførelse af en ny Bygning for Kollegiet i 11te December Termin 1896 var blevet afbetalt, og Kollegiet derved atter vilde kunne raade over Renterne af sin Kapital, stor 50600 Kr., vedtog Konsistorium, efter Eforens Indstilling, under 19de Maj 1897:

»at den i Konsistoriums Skrivelse af 16de Juli 1844 foreskrevne aarlige Indbetaling af de til Oplæg bestemte Renter af den i Fundatsen for bemeldte Kollegium omhandlede Fremvæxtkapital, 4590 Kr., atter træder i Kraft;

at den ved Konsistoriums Skrivelser af 20de April 1866 og 22de April 1871 truffne Bestemmelse om, at de Professorernes Distributs samt Kollegiets Efor tilfaldende Andele af Renten af Kollegiets Kapital foreløbig frafaldes, forandres derhen, at de Professorernes Distributs og Eforen tilfaldende Andele fremtidig udbetales med følgende faste aarlige Beløb, henholdsvis 66 Kr. 64 Ø. og 75 Kr.;

at de tidligere fastsatte aarlige Stipendier à 48 Kr. til hver af Kollegiets Alumner og desuden en halv Portion, 24 Kr., til Kollegiets Inspektør med Forpligtelse til at betale Portneren selv bortfalde, saaledes at Lønnen til Portneren for Fremtiden afholdes af Renterne af Kollegiets Kapital med 1000 Kr. aarlig, samt

at Resten af Renterne af Kollegiets Kapital udbetales til Eforen til Vedligeholdelsen af Bygning, Inventarium, Skatter, Belysning m. v.«

5. Kommunitetsstipendiet og Regensbeneficiet.

Ved Skrivelse af 17de September 1896 anmodede Stipendiebestyrelsen Regensprovsten om ved Opslag at tilkjendegive Nyderne af Kommunitetsstipendiet, som ikke tillige nyde Regensbeneficiet, at de lige saavel som de Kommunitetsalumner, der bo paa Regensen, have at gjøre Meddelelse om

deres Bortrejse fra Byen til Regensprovsten eller Viceinspektoren paa Regensen.

— I Anledning af en Forespørgsel om, hvilken Betydning der kunde tillægges Deltagelsen i Øvelserne paa det filologisk-historiske Laboratorium til Godtgjørelse af Kommunitetsalumnernes Flid i Forhold til Forelæsninger, Examinatorier og skriftlige Øvelser, meddelte Stipendiebestyrelsen ved Skrivelse af 5te November 1896, at man vilde lade Øvelserne i Laboratoriet komme i Betragtning i Lighed med skriftlige Øvelser, saaledes at Tallet konstateres paa sædvanlig Maade ved vedkommende Universitetslærers Attest.

— Ved Skrivelse af 29de December 1896, 26de Januar og 30te Juni 1897 meddelte Stipendiebestyrelsen 3 Studenter Dispensation med Hensyn til, at de paa Grund af Sygdom ikke havde hørt tilstrækkelige Forelæsninger.

— Stipendiebestyrelsen meddelte under 26de Januar 1897, at den af Stud. mag. N. N. for Efteraarshalvaaret 1896 indsendte Flidsattest, hvorefter han foruden en 3 Timers Forelæsning havde deltaget i Øvelser paa paa det filologisk-historiske Laboratorium, 2 Timer, efter de foreliggende Omstændigheder maatte anses tilstrækkelig.

— I Anledning af et Andragende fra Stud. jur. N. N., der uden foregaaende Ansøgning i Foraarshalvaaret 1897 kun havde deltaget i 3 Timers ugentlige Skriveøvelser til Fællesprøven, anmodede Stipendiebestyrelsen under 26de Juni s. A. Regensprovsten om at tildele ham en alvorlig Irette sættelse for den derved udviste Forsømmelse.

— Ved Skrivelse af 4de Februar s. A. meddelte Stipendiebestyrelsen Student N. N. Tilladelse til at beholde Kommunitetsstipendiet og Regensbeneficiet, efter at han havde besluttet sig til at opgive at studere Theologi og i Stedet for tage Skoleembedsexamen med Naturhistorie og Geografi som Hovedfag.

— Stipendiebestyrelsen bevilgede under 1ste Februar s. A., at Student N. N., der hidtil havde studeret Sprog, men nu agtede at studere Theologi og tage Examen ved Præsteskolen paa Island, maatte oppebære Kommunitetsstipendiet og Regensbeneficiet indtil 1ste s. M.

— I Anledning af et Andragende fra Stud. mag. N. N. om Tilladelse til at oppebære Kommunitetsstipendiet, medens han foretog en Studierejse til franske Universiteter, meddelte Stipendiebestyrelsen under 29de September 1896, at den ikke saa sig i Stand til at bevilge det ansøgte.

— Stud. mag. N. N. indberettede i Oktober 1896, at han havde fundet det rigtigt i nogen Tid at fortsætte sine Studier paa Landet og derfor opgav Kommunitetsstipendiet og Regensbeneficiet i det Haab, at der senere, naar han vendte tilbage her til Byen, maatte blive tilstaaet ham en Fornyelse af Stipendierne. Stipendiebestyrelsen meddelte ved Skrivelse af 17de s. M., at man ikke fandt Anledning til at træffe nogen Afgjørelse om eventuel Fornyelse af Stipendierne, men forbeholdt sig at tage Spørgsmaalet under Overvejelse, naar Stud. mag. N. N. maatte gjenoptage sine Universitetsstudier.

— Stipendiebestyrelsen bifaldt under 30te Marts 1897, at Stud. mag.

N. N. maatte opgive Kommunitetsstipendiet og Regensbeneficiet fra 1ste Marts s. A. for paa Grund af Nervesvækkelse at tage Ophold paa Landet, saaledes at det stilledes ham i Udsigt senere at faa Stipendierne fornyede for den tilbagestaaende Tid, 2 $\frac{1}{2}$ Aar.

— I Anledning af en Forespørgsel fra Kommunitetsalumnus, Stud. theol. N. N. — der havde opgivet det ham i sin Tid tildelte Regensstipendium —, om han havde bevaret den Regensianerne tilkommende Ret til Lægebehandling paa Kommunitetets Regning, meddelte Stipendiebestyrelsen under 13de Oktober 1896, »at Kommunitetets Understøttelse til Kur og Pleje kun tilkommer Regensalumnus, der enten bo paa Regensen eller i Stedet derfor have Huslejegotgjørelse«.

— Tilladelse blev af Stipendiebestyrelsen under 9de og 14de Juni samt 3die Juli 1897 meddelt 4 lægevidenskabelige Studerende til at oppebære Kommunitetsstipendiet i Tiden fra 24de Juli til Begyndelsen af Oktober s. A., i hvilken Tid de aftjente deres Værnepligt som Underlæger i Hæren.

— Ved Skrivelser af 25de og 28de Maj samt 25de Juni s. A. meddelte Stipendiebestyrelsen 2 Studiosi magisterii Tilladelse til fra 1ste Juni s. A. at være borte fra Byen for at kunne deltage i biologiske Stationers Øvelser samt Stud. polyt. N. N. Tilladelse til at være borte fra Byen i September s. A. paa Grund af Examensopmaaling.

— Under 29de September, 23de Oktober, 10de November samt 11te og 29de December 1896 meddelte Stipendiebestyrelsen 4 Studenter Tilladelse til af Helbredshensyn at tage Landophold udenfor Ferierne: Stud. theol. N. N. i et Par Maaneder, Stud. theol. N. N. i en Maaned, Stud. theol. N. N. i en Maaned, senere forlænget til ialt 2 Maaneder, og Stud. theol. N. N. i en Maaned.

— Ved Skrivelse af 10de November s. A. meddelte Stipendiebestyrelsen Stud. jur. N. N. Tilladelse til paa Grund af Ordningen af forskellige Familieforhold, foranledigede ved Jordskælv paa Island, at foretage en Rejse til Island i et Tidsrum af 4 Maaneder.

— Stipendiebestyrelsen meddelte under 7de og 24de Maj 1897 7 Studenter Tilladelse til at rejse til deres Hjem paa Island, for de tvendes Vedkommende fra 10de Maj til 3die September s. A., for de andres fra Slutningen af Maj til 3die September s. A.

— Et Andragende fra Stud. mag. N. N., dimitteret fra Reykjavik Skole i Sommeren 1893, om Tilladelse til at rejse til sit Hjem paa Island fra Begyndelsen af Juni til Begyndelsen af September 1897, saaledes at han ved sin Tilbagekomst erholdt udbetalt Kommunitetsstipendiet og Regensbeneficiet for Juni, Juli og August Maaneder s. A., blev afslaaet af Stipendiebestyrelsen ved Skrivelse af 19de Juni s. A.

6. Rentefrie Laan af Kommunitetets Midler til ubemidlede Studerende.

I Finansaaret 1896—97 indkom der til Stipendiebestyrelsen 11 Begjæringer om at erholde Laan. Der blev bevilget 7 Studerende Laan, 1

paa 200 Kr., 2 paa 150 Kr., 1 paa 145 Kr., 2 paa 100 Kr. og 1 paa 60 Kr. Udsættelse med Laans Tilbagebetaling blev tilstaaet 8 Studerende, 5 paa $\frac{1}{2}$ Aar og 3 paa 1 Aar.

7. Extraordinært Brændetillæg til Regensalumnerne, Indretning af to Eneværelser, Tilskud til Lønning af en Fægtemester m. m.

I Henhold til Indstilling fra Stipendiebestyrelsen og Konsistorium om, at der for den tilbagestaaende Del af Vinteren 1896—97 maatte blive bevilget et Tillæg af 18 Favne Brænde til Regensalumnernes Værelser, 1 Favn til Viceinspektoren og 1 Favn til Regensens Portner, bifaldt Kirke- og Undervisningsministeriet under 9de Marts 1897, at der for Finansaaret 1896—97 extraordinært maatte anskaffes under Kommunitetets Udgiftspost 1. k. 18 Favne Brænde til Regensalumnerne, saaledes at et passende Kvantum forlods tilbageholdtes til de indkommende Alumner og at Resten fordeltes efter Stipendiebestyrelsens Skjøn, samt under Udgiftspost 4. 1 Favn Brænde til Regensens Viceinspektør og 1 Favn til dens Portner, saaledes at Savning og Hugning af disse 2 Favne blev at udrede af de Paagjældende selv, alt mod at der i Regnskabsoversigten optoges fornøden Forklaring om de derved bevirkede Overskridelser af de ved Finansloven normerede Kvantiteter.

— Under 23de December 1896 meddelte Ministeriet, efter Indstilling fra Stipendiebestyrelsen og Konsistorium, Tilladelse til, at der blev anbragt en Kakkellovn i Yderværelset af den af 2 Værelser bestaaende Lejlighed paa Regensens 2den Gang Nr. 1, for at dette Værelse fremtidig kunde benyttes som *Eneværelse*, saaledes at Udgiften til Kakkellovnens Anskaffelse og Anbringelse afholdtes af den paa Kommunitetets Udgiftspost 7. a. 1. bevilgede aarlige Sum til Bygningernes Vedligeholdelse, samt til, at Udgiften til Brændselsforbruget til Kakkellovnen, nemlig $1\frac{1}{2}$ Favne Brænde, for Finansaarene 1896—97 og 1897—98 blev afholdt af Kommunitetets Udgiftskonto 1. k., Brændsel til Regensalumnerne, medens der paa Udgiftskonto 1. k. i Finanslovsforslaget for 1898—99 blev optaget fornøden Bemærkning om den stedfundne Forøgelse af Brændselet i Forbindelse med den deraf følgende Forandring i den for samme Underkonto paaregnede Udgift, jfr. Rigsdagstidende 1897—98 Tillæg A. Sp. 1009—10.

— Under 22de Juni 1896 indsendte Konsistorium til Ministeriet en af Stipendiebestyrelsen anbefalet Indstilling fra Regensprovsten, foranlediget ved en Ansøgning fra 77 Regensalumner om, at der maatte søges bevilget et *Tilskud til Lønning af en Fægtemester* til en Fægteklub, der af Regensalumnerne agtedes dannet under en særlig Bestyrelse og opretholdt ved maanedlige Tilskud af Alumnerne. Regensprovsten anbefalede Andragendet under Henvisning til, at der gaves Regensianerne saa liden Lejlighed til nogen Slags Sport, at det syntes billigt at give dem Adgang til denne, den eneste, som Forholdene tillode dér. I Henhold til Konsistoriums Indstilling blev der paa Finanslovsforslaget for 1897—98 stillet Forslag om, at Kommunitetet skulde tilskyde Halvdelen af Lønningen til en Fægteklærer, dog ikke udover 150 Kr. aarlig, medens Alumnerne selv skulde udrede den anden Halvdel,

og paa Kommunitetets Udgiftspost 4. b. blev optaget et Beløb af 150 Kr. i fornævnte Øjemed, jfr. Rigsdagstidende Tillæg A. Sp. 1005—6. Forslaget blev ikke tiltraadt af Folkethingets Finansudvalg, jfr. Rigsdagstidende 1896—97 Tillæg B. Sp. 457—58 og 691—92, og Beløbet udstemt ved Finanslovsforslagets 2den Behandling, jfr. Folkethingstidende s. A. Sp. 3222—23 og 3262. Paa Finanslovsforslaget 1898—99 blev Forslaget gjenoptaget, jfr. Rigsdagstidende 1897—98 Tillæg A. Sp. 1011—12 og vedtaget ved Finanslovsforslagets 2den Behandling, jfr. Folkethingstidende s. A. Sp. 2483—84.

I Anledning af et i ovennævnte Skrivelse af 22de Juni 1896 indeholdt Andragende bifaldt Ministeriet under 12te Juni 1897, at Udgifterne ved *Anskaffelsen af en Samling Fægterekvisitter* m. v. og disses aarlige Vedligeholdelse til Brug for Regensalumnerne maatte afholdes af Kommunitetets Udgiftspost 7. b. 2., Inventarium m. m.

— Ministeriet bifaldt ved Skrivelse af 12te August 1897, at der under Kommunitetets Udgiftspost 10, extraordinære Udgifter, maatte blive stillet et Beløb af 60 Kr. til Raadighed for Regensprovsten, for at *Besørgelsen af Nattevagtens Tjeneste* under hans Sygdomsforfald fra 14de Juni til 14de Juli s. A. deraf kunde blive betalt med 2 Kr. for hver Nat.

8. Bestemmelser om Indsendelse af Oplagspengene fra de lærde Skoler til Universitetskvæsturen strax efter Afgangsexamen.

Under 27de November 1896 udbad Kirke- og Undervisningsministeriet sig en Erklæring fra Universitetets Kvæstor i Anledning af en Forespørgsel fra 1ste Revisionsdepartement om, hvilken Fremgangsmaade en Regnskabsfører ved en lærd Skole havde at følge i saadanne Tilfælde, hvor en Dimissus ikke ved Begyndelsen af det førstkomende Universitetssemester, efter at han havde forladt Skolen, havde ladet sig immatrikulere ved Universitetet, samt om der paahvilede Skolen og særlig dennes Regnskabsfører en Forpligtelse til at søge tilbagebetalt den en Dimissus ved Afgangen fra Skolen udbetalte første Trediedel, saa snart det af den Skolen fra Ministeriet tilstillede Meddelelse fremgik, at han ikke havde ladet sig indskrive ved Universitetet, og han ikke havde godtgjort, at antagelig Hindring havde været til Stede for hans betimelige Indskrivning ved Universitetet.

Universitetets Kvæstor indsendte under 7de April 1897 en af Kvæsturens Bogholder afgivne Erklæring, til hvilken han sluttede sig.

Kvæsturens Bogholder, Holck bemærkede i den under 3die December 1896 afgivne Erklæring følgende: Ifølge Universitetsdirektionens Skrivelse af 4de Marts 1848 Nr. 1 — Univ. Retsregler II. B. S. 251 — blev af den for en Stipendiat under hans Skolegang oplagte Del af de ham forundte Stipendier den ene Trediedel, naar han, efter at have absolveret Afgangsexamens 2den Del, forlod Skolen at udbetale til ham efter Anvisning af Rektor, »hvilken Anvisning dog kun meddeles under den Betingelse, at Stipendiaten inden det næste akademiske Semester lader sig inskribere som akademisk Borger ved Kjøbenhavns Universitet . . . ». De øvrige to Trediedele blev ifølge samme Skrivelses Nr. 2 »saa snart Rektor af Inskriptionslisterne har erfaret, at de Vedkommende ere inskriberede som akademiske

Borgere, ligesom hidtil at indsende til Universitetskvæsturen med den sædvanlige Underretning om, hvilke Studerende de enkelte Oplagssummer tilkomme.« Ved Ministeriets Skrivelse af 10de Februar 1849 — Univ. Retsregler II. B. S. 261 — var det derhos fastsat, at »naar en Dimissus ikke lader sig inskribere ved Begyndelsen af det første akademiske Aar, efter at han har taget Afgangsexamens 2den Del ved Skolen, falde de for ham oplagte Stipendiebeløb strax tilbage til Skolens Stipendiefond, ligesom ogsaa det ham ved Afgangen fra Skolen udbetalte Stipendiebeløb strax bliver at søge tilbagebetalt, for saa vidt det ikke fra hans Side godtgjøres, at antagelig Hindring har været til Stede for hans betimelige Inskription ved Universitetet.«

At disse Regler, i alt Fald for saa vidt de angik Forholdet mellem Skolen og Universitetet, ikke i Praxis vare blevne overholdte, havde han allerede tidligere gjort opmærksom paa, og han maatte derfor her kun henvisse til sin Skrivelse herom, jfr. Univ. Aarb. f. 1891—92 S. 976—77. Ministeriet fandt sig da foranlediget til ved Skrivelse af 16de Juni 1892 at indskærpe Overholdelsen af den i Universitetsdirektionens Skrivelse af 4de Marts 1848 Nr. 2 givne Bestemmelse om, at Oplagspengene skulde indsendes til Universitetskvæsturen, saa snart Rektor af Inskriptionslisten havde erfaret, at Stipendiaterne vare immatrikulerede ved Universitetet, samt at henlede Opmærksomheden paa de i Ministeriets Skrivelse af 10de Februar 1849 indeholdte yderligere Betingelser for Nydelsen af Oplagspengene.

Det var efter det foranførte klart, at Skolens Rektor var berettiget til at udbetale Stipendiaten den første Trediedel af Oplagspengene, naar han havde absolveret Afgangsexamens 2den Del, idet Rektor dog samtidig maatte tilkjendegive Stipendiaten, at Udbetalingen kun fandt Sted under den Betingelse, at han lod sig immatrikulere ved Universitetet ved Begyndelsen af det første akademiske Aar, efter at han havde taget Afgangsexamens 2den Del, og det var endvidere klart, at en Tilbagebetaling af det oppebaarne Stipendiebeløb maatte finde Sted, naar han ikke ved det anførte Tidspunkt havde ladet sig immatrikulere. Om en saadan Tilbagebetaling fandt Sted, havde han ingen positiv Kundskab om, men han var tilbøjelig til at antage, at det ikke var Tilfældet, thi dels tydede den i Revisionsdepartementets Skrivelse meddelte Besvarelse til Antegnelsen til Ribe Kathedralskoles Regnskab herpaa, dels turde han vistnok gaa ud fra, at man ved Spørgsmaalet om en Tilbagebetaling i de fleste Tilfælde vilde ty til Universitetets Medvirkning, men en saadan vidstes ingensinde at være begjæret. Men han troede ogsaa, at det vilde erkjendes, at den var vanskelig at gennemføre. Det Beløb, som Stipendiaten ved sin Afgang fra Skolen havde modtaget, havde han, trods den dertil knyttede Betingelse, havt fuld Føje til at bruge, thi derfor udbetaltes det ham, og det kunde næppe betvivles, at han, naar Spørgsmaalet om en Tilbagebetaling skulde opstaa — altsaa i Slutningen af Oktober Maaned, naar Inskriptionslisten var modtaget — fuldt havde forbrugt Stipendiet. Da det var ubemidlede Studerende, det drejede sig om, vilde Stipendiaten næppe være i Stand til at præstere Tilbagebetalingen af et forbrugt Beløb. Om et retligt Søgmaal mod den Paagjældende vilde der ikke kunne være Tale og det havde sikkert heller ikke været Meningens med Ministeriets Skrivelse af 10de Februar 1849, at et saadant skulde

anlægges. Udtrykket »søge tilbagebetalt« var aabenbart et mildere Udtryk, enstydigt med »at forsøge« at faa tilbagebetalt, hvorimod det ikke kunde forstaas som at sagsøge til Tilbagebetaling. Et Søgemaal mod Mindreaarige paa 18 Aar vilde have sine store Betæneligheder og end mere selvfølgelig mod Værgen for en Umyndig, hvad der efter Loven af 1ste April 1871 § 3 vilde kunne blive Spørgsmaal om.

Det vanskelige i disse Forhold laa i, at man iværksatte en Udbetaling, hvis uforstyrrede Nydelse dog gjordes afhængig af Opfyldelsen af en senere Handling. Denne Vanskelighed kunde hæves enten derved, at Stipendiaten fritoges for Opfyldelsen af den efterfølgende Betingelse, saaledes at Udbetalingen var en fuldt afsluttet Handling, eller saaledes, at man ikke iværksatte Udbetalingen, førend Betingelsen var opfyldt. Den første Udvej havde imidlertid sine store Betæneligheder. Formaalet med Oplagspengene var at jævne Vejen for Stipendiaten ved Overgangen fra Skolen til Universitetet; men i de Tilfælde, hvor Dimissus efter Afgangsexamen fra Skolen opgav Tanken om at studere ved Universitetet og slog ind paa en anden Livsbane, vilde Udbetalingen da være spildt. Snarere kunde man tænke sig den Udvej, ikke at iværksætte Udbetalingen, førend den Paagjældende havde godtgjort, at han var blevet immatrikuleret ved Universitetet. Her vilde dog møde den Vanskelighed, at der vilde paabyrdes de lærde Skolers Rektorer en Del Skriveri for at faa oplyst, om de Dimissi, der skulde nyde godt af Oplagspengene, havde ladet sig immatrikulere. Denne Vanskelighed vilde imidlertid fjernes, dersom man henlagde Kontrollen med Immatrikulationen fra Rektorerne til Universitetskvæsturen, og han troede ikke, at der vilde kunne rejses nogen væsentlig Indvending herimod. I en lang Aarrække havde denne Kontrol stadig væk været udøvet fra Kvæsturens Side, vistnok som en Følge af, at en Del Rektorer tidligere indsendte Oplagspengene til Kvæsturen, førend Inskriptionslisterne vare blevne dem tilstillede, saaledes at de ikke kunde være vidende om, hvorvidt de vare immatrikulerede eller ikke. Den faktiske Kontrol vilde saaledes kun gjøres til en pligtmæssig Kontrol, ligesom det ogsaa vilde være en Simplifikation, at Kontrollen vilde komme til at paahvile *en* Myndighed i Stedet for som nu Skolernes forskjellige Rektorer, tilmed en Myndighed, der havde den letteste Adgang til at gennemgaa Immatrikulationsprotokollen.

Men naar Kontrollen med Opfyldelsen af Betingelsen for Udbetalingen af den første Trediedel skulde henlægges til Universitetskvæsturen, maatte det ogsaa blive denne, der iværksatte selve Udbetalingen. Oplagspengene maatte da efter endt Afgangsexamen indsendes til Kvæsturen med den sædvanlige Underretning om, hvilke Studerende de enkelte Oplagssummer tilkomme. Selvfølgelig vilde der herved intet Skaar gjøres i den Rektor efter Universitetsdirektionens Skrivelse af 4de Marts 1848 Nr. 1 in fine tillagte Ret og Pligt til at undersøge Stipendiatens Adkomst i det hele.

I Henhold til den fra Kvæsturens Bogholder fremkomne Henstilling blev der af Kirke- og Undervisningsministeriet under 23de April 1897 udstedt følgende Cirkulære til de offentlige lærde Skoler:

»Ministeriet vil herved have fastsat følgende Regler angaaende Udbetalingen af de lærde Skolers Oplagspenge i Stedet for de ved Universi-

tetsdirektionens Skrivelse af 4de Marts 1848 Nr. 1 og 2 samt Ministeriets Skrivelse af 10de Februar 1849 givne Bestemmelser:

1. Efter endt Afgangsexamen indsender Skolens Rektor den for de dimitterede Studenter under deres Skolegang oplagte Del af de dem forundte Stipendier til Universitetskvæsturen med Underretning om, hvilke Studerende de enkelte Oplagssummer tilkomme. For saa vidt Rektor maatte have Tvivl om en Stipendiats Adkomst til Oplægets Udbetaling, indstiller han Sagen til Ministeriets Afgjørelse, og bliver i saa Fald Oplæget at tilbageholde ved Skolen, indtil Ministeriets Resolution er afgivet.

2. Den første Trediedel af de oplagte Penge udbetales efter Anvisning af Skolens Rektor, saa snart Universitetskvæsturen har forvisset sig om, at Stipendiaten har ladet sig immatrikulere ved Universitetet. Er dette ikke sket senest ved den almindelige Immatrikulation, falde Oplagspengene strax tilbage til Skolens Stipendiefond. Rektor kundgjør dette hvert Aar for Skolens Dimissi. Skulde Stipendiaten kunne godtgjøre, at antagelig Hindring har været til Stede for hans betimelige Immatrikulation, forbeholder Ministeriet sig at afgjøre, hvorvidt han vil kunne erholde de Skolens Stipendiefond hjemfaldne Oplagspenge udbetalte«.